

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 17g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din articolele 4 alin. (6) și 25 alin. (1) din Legea nr. 947 din
19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii
(*contestarea hotărârilor cu caracter normativ adoptate de CSM*)

CHIȘINĂU

31 octombrie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 2 februarie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 31 octombrie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 4 alin. (6) și a tezei întâi din articolul 25 alin. (1) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, ridicată de către avocatul Ariadna Dodi, în dosarul nr. 3-1782/16, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 2 februarie 2017 de către judecătorul Victor Sandu, din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 14 iulie 2016, V.O. a înaintat Consiliului Superior al Magistraturii o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea pct. 11.17 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin hotărârea CSM nr. 668/26 din 15 septembrie 2015. Drept răspuns, Consiliul a menționat că nu există temeiuri pentru anularea acestuia.

4. La 16 august 2016, V.O. a depus la Curtea Supremă de Justiție o acțiune în contenciosul administrativ împotriva Consiliului, prin care a solicitat anularea pct. 11.17 din Regulament.

5. În cadrul procesului, avocatul Ariadna Dodi a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 4 alin. (6) și a tezei întâi din articolul 25 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și sesizarea Curții Constituționale. Avocatul a pretins că art. 4 alin. (6) din Legea cu privire

la Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit căruia Consiliul este în drept să aprobe acte normative, și teza întâi din articolul 25 alin. (1), potrivit căreia actele acestuia pot fi contestate doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare, sunt contrare articolelor 6, 20, 72 și 120 din Constituție.

6. La 31 octombrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a emis încheierea nr. 3-12/16, prin care a decis strămutarea pricinii, precum și a demersului de ridicare a excepției de neconstituționalitate, spre judecare către Judecătoria Centru, mun. Chișinău. În acest context, Curtea Supremă de Justiție a menționat că, având în vedere că este competentă să verifice doar din punct de vedere procedural hotărârile Consiliului, iar obiectul acțiunii constituie de fapt verificarea legalității în fond a Regulamentului, nu este competentă material să examineze acțiunea, ci judecătoriile, în conformitate cu art. 33¹ din Codul de procedură civilă.

7. Astfel, la 21 noiembrie 2016, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, a emis o încheiere prin care a dispus primirea cererii de chemare în judecată a lui V.O.

8. La 28 decembrie 2016, prin încheierea nr. 3-1782/16, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M. O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 20

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 72

Categorii de legi

„(3) Prin lege organică se reglementează:

[...]

e) organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Consiliului Superior al Magistraturii, instanțelor judecătorești, a contenciosului administrativ.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în M.O., 2013, nr.15-17, art. 65) sunt următoarele:

Articolul 4
Competența Consiliului Superior al Magistraturii

„[...]”

(6) **În vederea realizării corespunzătoare a funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii aprobă acte normative întru executarea prevederilor legislației din domeniul organizării și funcționării sistemului judecătoresc.**

[...]”

Articolul 25
Contestarea hotărârilor Consiliului Superior
al Magistraturii

„(1) Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate, la Curtea Supremă de Justiție, de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la data comunicării, **doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare.** Contestățiunile se examinează de un complet format din 9 judecători.

(2) Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii adoptate în urma examinării contestațiilor la hotărârile colegiului disciplinar pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție conform procedurii stabilite de Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.”

11. Prevederile relevante ale Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015 (M.O., 2016, nr. 13 - 19, art. 81), sunt următoarele:

11.16. Hotărârile Plenului Consiliului pot fi contestate în modul prevăzut de lege.

11.17. **În cazul anulării hotărârii Consiliului de către Curtea Supremă de Justiție, Plenul Consiliului se va expune repetat asupra chestiunii respective într-un termen de 30 zile.**

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul pretinde că legalitatea actelor normative aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii, în vederea executării prevederilor legislației din domeniul organizării și funcționării sistemului judecătoresc, nu poate fi examinată în fond, deoarece, potrivit prevederilor contestate, Curtea Supremă de Justiție este competentă să verifice exclusiv procedura de emitere/adoptare a acestora.

13. Autorul susține că prevederile contestate contravin, în esență, articolelor 6, 20, 72 și 120 din Constituție.

B. Aprecieria Curții

14. Examinând sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de **pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal** în instanțele de judecată.

17. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 4 alin. (6) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, care oferă Consiliului dreptul de a adopta acte normative, și teza întâi din articolul 25 alin. (1) din aceeași Lege, care prevede că actele Consiliului pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare.

18. În același timp, Curtea relevă că excepția de neconstituționalitate reprezintă o chestiune prejudicială, adică o problemă juridică, a cărei rezolvare trebuie să preceadă soluționarea litigiului cu care este conexă. Astfel, Curtea reiterează că **aplicabilitatea normei contestate pentru soluționarea litigiului principal** este o **condiție primordială** pentru admisibilitatea sesizării și examinarea acesteia în fond.

19. Deși inițial sesizarea a fost declarată admisibilă, examinând suplimentar materialele dosarului, Curtea observă că acțiunea mai întâi a fost înaintată Curții Supreme de Justiție, **în fața căreia a fost solicitată și ridicarea excepției de neconstituționalitate**. În cadrul procesului însă Curtea Supremă de Justiție a decis să-și decline competența materială în favoarea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, susținând că ea este competentă să verifice doar sub aspect procedural hotărârile Consiliului, în timp ce obiectul acțiunii constituie examinarea hotărârii în fond.

20. Prin urmare, Curtea subliniază că, în cazul intervenirii unei strămutări a pricinii, împreună cu demersul de ridicare a excepției de neconstituționalitate, ultima instanță investită cu judecarea cauzei este obligată să admită ridicarea excepției **numai dacă normele contestate sunt aplicabile soluționării litigiului**.

21. În speță, având în vedere că cauza se află deja pe rolul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, Curtea relevă că normele contestate în materie de competență a Curții Supreme de Justiție nu sunt incidente cauzei. Or, normele respective au fost contestate în contextul aflării cauzei pe rolul Curții Supreme de Justiție și al limitelor ei de competență în cazul examinării hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii.

22. Astfel, întrucât cauza a fost strămutată către judecătorie în vederea examinării acesteia din punct de vedere al **legalității**, prevederile contestate devin inaplicabile litigiului.

23. În ceea ce privește prevederile art. 4 alin. (6) din Legea contestată, Curtea subliniază că Parlamentul este în drept să delege prin lege organică autorităților publice competența de a emite anumite acte secundare pentru a pune în executare legea.

24. În concluzie, ținând cont de cele menționate, Curtea reține că sesizarea nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. e) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 4 alin. (6) și a tezei întâi din articolul 25 alin. (1) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, ridicată de către avocatul Ariadna Dodi, în dosarul nr. 3-1782/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

Chișinău, 31 octombrie 2017

DCC nr. 105

Dosarul nr. 17g/2017